Lietas Nr. C22041511
Lietas arhīva Nr. CA-0119-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2014.gada 25.septembrī

Latgales apgabaltiesas
Civillietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese A.Šilova,
tiesneši S.Vasiļevska, I.Tabore
tiesas sēdes sekretāre D.Mikažāne

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" prasībā pret /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ par parāda piedziņu un /pers. F/ pretprasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", /pers. D/, /pers. E/ par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu, sakarā ar /pers. F/ apelācijas sūdzību par Ludzas rajona tiesas 2014.gada 18.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

akciju sabiedrība „Latvijas Hipotēku uz zemes banka" pēc nosaukuma maiņas sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" 2011.gada 29.novembrī iesniedza Ludzas rajona tiesā prasību pret /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2007.gada 12.martā puses noslēdza aizdevuma līgumu, saskaņā ar kuru prasītāja izsniedza atbildētājiem solidāru aizdevumu 28 500 EUR, kur 18 750 EUR tika izsniegti hipotekāram aizdevumam un 9 750 EUR patēriņa aizdevumam.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 15.punktu patēriņa aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2017.gada 20.februāris, savukārt hipotekārā aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2032.gada 20.februāris. Aizdevuma atmaksas kārtība noteikta aizdevuma līguma 16.punktā.

Aizdevuma līguma prasījumu nodrošināšanai, saskaņā ar aizdevuma līguma 17.punktu, tika nostiprināta hipotēka ar pirmā prasījuma tiesībām uz atbildētājai /pers. F/ piederošo nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese A/, kadastra Nr./numurs A/, kā arī hipotēka ar pirmā prasījuma tiesībām uz atbildētājai /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 20.punktu līgumsods par termiņā neveiktu procentu un/vai pamatsummas maksājumu noteikts 30% gadā.

Tā kā atbildētāji pienācīgi nepildīja savas saistības, pēdējo maksājumu veica 2010.gada 10.februārī 36,59 EUR, prasītājai radās pamatotas šaubas par viņu spēju turpmāk izpildīt saistības. Līdz ar to prasītāja izmantoja aizdevuma līguma pielikuma Nr.1.76. un 76.1.punktā iekļautās tiesības un 2011.gada 14.oktobrī atbildētājiem nosūtīja paziņojumu, norādot, ka prasītāja vienpusēji atkāpusies no aizdevuma līguma ar 2011.gada 10.oktobri. Arī pirms tam atbildētāji tika brīdināti par saistību pienācīgas neizpildes sekām, taču atbildētāji savu parādu pilnībā nedzēsa, kā arī nevienojās ar prasītāju par parāda pakāpenisku atmaksu, lai izvairītos no tiesvedības.

Atsaucoties uz Civillikuma 1720.panta 1.punktu, 1756., 1943.pantu, prasītāja norāda, ka saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem prasītājai ir tiesības saņemt neatmaksāto un kavēto pamatsummu, procentus par aizdevuma lietošanu, līgumsodu.

Atbildētāju kopējais solidārais parāds, kas izriet no aizdevuma līguma, ir 32 029,83 EUR , kas sastāv no parāda 22 082,34 EUR hipotekārajam aizdevumam un 9 947,48 EUR patēriņa aizdevumam.

Parāds hipotekārajam aizdevumam sastāv no:

1) līgumsoda 725,22 EUR par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem par laika periodu no 10.02.2010. – 10.10.2011.;
2) kavētiem procentiem 2533,68 EUR par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 20.10.2009.-19.09.2011.;
3) procentiem 73,44 EUR par aizdevuma izmantošanu uz 10.10.2011.;
4) neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 18 750 EUR uz 10.10.2011;

Parāds patēriņa aizdevumam sastāv no:

1) līgumsoda 321,28 EUR par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem par laika periodu no 10.02.2010.–10.10.2011.;
2) kavētiem procentiem 1 103,24 EUR par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 20.10.2009.-19.09.2011.;
3) procentiem 31,23 EUR par aizdevuma izmantošanu uz 10.10.2011.;
4) neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 6279,46 EUR uz 10.10.2011;
5) kavētiem pamatsummas maksājumiem 1 695,31 EUR;
6) līgumsoda 516,96 EUR par kavēto pamatsummu par laika periodu no 10.02.2010.- 10.10.2011.

Aizdevuma līguma 1.punktā ir nodibināta atbildētāju solidāra atbildība atbilstoši Civillikuma 1670., 1672. un 1683.panta noteikumiem.

Norāda, ka līdz aizdevuma līguma izbeigšanai 2011.gada 10.oktobrim prasītāja aprēķināja līgumiskos procentus, savukārt no 2011.gada 11.oktobra prasītāja ir tiesīga aprēķināt likumiskos procentus.

Likumiskos procentus prasītāja aprēķināja no kopējās pamatsummas 26 724,78 EUR, kas par laika periodu no 11.10.2011.-23.11.2011 ir 189,06 EUR.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1319.-1326., 1587., 1589., 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 1670., 1672., 1683., 1720., 1756., 1759.panta 1. un 2.punktu, 1765.panta pirmo un otro daļu, 1943. un 1945.pantu, lūdza tiesu piedzīt solidāri no /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" labā 32 029,83 EUR, kas sastāv no:

1) līgumsoda 1 046, 51 EUR par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem par laika periodu no 10.02.2010. – 10.10.2011.;

2) kavētiem procentiem 3636,92 EUR par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 20.09.2009.-19.09.2011.;

3) procentiem 104,67 EUR par aizdevuma izmantošanu uz 10.10.2011.;

4) neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 25 029,47 EUR uz 10.10.2011;

5) līgumsoda 516,96 EUR par kavēto pamatsummu par laika periodu no 10.02.2010.- 10.10.2011.

6) kavētiem pamatsummas maksājumiem 1 695,31 EUR,

tiesāšanās izdevumus; likumiskos procentus, kas izriet no aizdevuma līguma, 6% apmērā par bankas kapitāla lietošanu no 2011.gada 11.oktobra, kas uz 2011.gada 23.novembri ir 189,06 EUR; atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus- 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās aizdevuma pamatsummas.

Atbildētāja/pers. F/ 2012.gada 9.janvārī iesniedza paskaidrojumu par prasību, norādot, ka to neatzīst. Norāda, ka Eiropas Kopienu Padome 1993.gada 5.aprīlī Luksemburgā ir pieņēmusi Direktīvu 93/13 EEK par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos. 1998.gada 19.maijā Briselē pieņemta Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes kopīga direktīva 98/27 EK par aizliegumiem saistībā ar patērētāju interešu aizsardzību. Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ir ietverti šo direktīvu principi.

Tiesiskās attiecības darījumos, kur viens no līgumslēdzējiem ir patērētājs, regulē Patērētāju tiesību aizsardzības likums, līdz ar ko Civillikuma un Civilprocesa likuma normas ir atzīstamas par vispārējām attiecībā pret Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām, kas regulē to pašu tiesisko attiecību aspektu.

Atbildētāja atsaucās uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta pirmās daļas 3.punktu un 4.punktu, kas definē patērētāja un pakalpojumu sniedzēja jēdzienus. Uzskata, ka konkrētajā gadījumā starp prasītāju kā pakalpojuma sniedzēju un atbildētājiem kā patērētāju pastāv tiesiskās attiecības uz 2007.gada 12.martā noslēgtā aizdevuma līguma pamata, līdz ar to jāvērtē situāciju kopā ar speciālā likuma tiesību normām un attiecīgajām Eiropas Savienības tiesību normām.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešās daļas 4.punkts noteic, ka par netaisnīgu līguma noteikumu uzskatāms noteikums, kas uzliek patērētājam, kurš neizpilda līgumsaistības, neproporcionāli lielu līgumsodu.

Prasītāja 2011.gada 10.oktobrī izmantoja kredīta līgumā paredzētās tiesības vienpusēji izbeigt līgumu un pieprasīt nekavējoši saistību izpildi, tādēļ kredīta līgums uzskatāms par izbeigtu ar datumu, kad prasītāja izmantoja līgumā noteiktu tiesību atkāpties no tā.

Civillikuma desmitā nodaļa regulē astoņus tiesību izbeigšanas veidus, līdz ar to saistības izpildījums ir viens no saistību izbeigšanās veidiem, bet nav vienīgais. Savukārt, citās Civillikuma nodaļās ir norādījumi par gadījumiem, kad saistība izbeidzas sakarā ar parādnieka nepienācīgu rīcību, kas kreditoram dod tiesību vienpusēji atkāpties, lauzt līgumu vai prasīt tiesā līguma atzīšanu par spēkā neesošu. Tomēr šajos gadījumos saistība nepārtrūkst pavisam, jo ir iespējama tās pārveidošanās par citu vai aizstāšana.

Civillikuma 1589.pants noteic, kad vienpusējā atkāpšanās no līguma ir pielaižama, t.i., kad atkāpšanās no līguma ir pamatota ar paša līguma raksturu, kad to konkrēti un zināmos apstākļos atļauj likums, kad atkāpšanās tiesība noteikti pielīgta.

Prasītāja ir uzteikusi līgumu un vienpusēji atkāpusies no tā 2011.gada 10.oktobrī, līdz ar to aizdevuma līgums tika izbeigts pirms termiņa un atbildētājiem iestājās pienākums atdot saņemto aizdevumu. Saistību izpildes nodrošināšanai aizdevuma līguma nosacījumos tiek ietverti noteikumi par līgumsodu un nokavējuma procentiem, lai tādā veidā ietekmētu atbildētāja gribu nepārkāpt saistību. Saistība maksāt līgumsodu un nokavējuma procentus ir nosacīta (ja notiks līguma pārkāpums) un pastāv tikai kā papildsaistība blakus pamatsaistībai.

Līdz ar to, izbeidzoties galvenajai saistībai, izbeidzas arī pats par sevi norunātais līgumsods vai norunātie nokavējuma procenti. Savukārt, galvenā saistība var izbeigties gan ar pilnīgu un pienācīgu izpildījumu, gan citādi. Tādēļ konstatējams, ka ar 2011.gada 10.oktobri, kad prasītāja ir uzteikusi līgumu, visas tiesības un saistības, kas izriet no aizdevuma līguma, t.sk., norunāto nokavējuma procentu saņemšana, izbeidzās. Pēc līguma izbeigšanas kreditoram ir tiesības saņemt procentus uz likuma pamata, ko nosaka Civillikuma 1759.pants.

Atbildētāja /pers. F/ uzskata, ka neskatoties uz līguma nosacījumiem par vienpusējo atkāpšanos no līguma, savu iespēju ietvaros vienīgi viņa pildīja aizdevuma līguma noteikumus un mēģināja panākt ar prasītāju vienošanos par līguma noteikumu grozīšanu, lai panākt abām pusēm labvēlīgu rezultātu, taču tas neizdevās tieši prasītājas gribas un citu līdzatbildētāju vainas dēļ.

Neskatoties uz to, ka aizdevuma līgumā norādīts, ka aizdevums tika izsniegts visiem atbildētājiem, aizdevumu saņēma tikai savām vajadzībām /pers. D/ un /pers. E/, kuri to iztērēja. Savukārt, vienīgi viņa savu iespēju ietvaros godprātīgi maksāja prasītājai aizdevumu. Līdz ar to šajā civillietā nebūtu taisnīgi piemērot Civillikuma nosacījumus par parādnieku solidāru atbildību, tieši pretēji, saskaņā ar Civillikuma 1.pantu, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības, tiesai jākonstatē visus apstākļus, kas ir svarīgi lietas izskatīšanā.

Civillikuma 5.pants noteic, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem.

Atbildētājas/pers. F/ pilnvarotā pārstāve /pers. M/ 2013.gada 23.maijā iesniedza tiesā pretprasību pret valsts AS „Latvijas Hipotēku uz zemes banka", /pers. D/, /pers. E/ par darījuma atzīšanu par spēkā neesošu, attiecībā uz /pers. F/.

Norādīja, ka 2007.gada 12.martā puses noslēdza aizdevuma līgumu. Saskaņā ar līguma 10.punktu par konta turētāju noteikta /pers. D/, kurai pilnībā tika pārskaitīts aizdevums 28500 EUR. Aizdevuma mērķis- dzīvokļa /adrese B/ iegāde /pers. D/ un /pers. E/ ģimenei. Līguma 1.punktā ir nodibināta aizņēmēju solidāra atbildība.

Norāda, ka no atbildētāju puses darījuma slēgšanā konstatējama maldība un viltus. Darījuma noslēgšanas dienā valsts AS „Latvijas Hipotēku un zemes banka", Ludzas filiālē bankas pārstāve formējot dokumentus, /pers. F/ mutiski paskaidroja, ka viņa būs tikai galvotāja un atbildēs tikai gadījumā, ja /pers. D/ un /pers. E/ nepildīs uzņemtās saistības. To pašu apstiprināja arī /pers. D/ un /pers. E/, kuru mērķis bija jebkurā gadījumā saņemt aizdevumu un nepildīt turpmāk saistības, kas notika praktiski uzreiz pēc aizdevuma saņemšanas.

Darījuma noslēgšanas brīdī viņai nebija nekādu šaubu par sniegto informāciju no VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" pārstāvja puses un citu atbildētāju apsolījumiem par saistību izpildi, līdz ar to /pers. F/ parakstījās par sniegto galvojumu, nelasot līgumu, jo tas arī nebija iespējams. Līguma eksemplārs prasītājai netika izsniegts atbilstoši līguma vispārējo noteikumu 83.punktam.

Ņemot vērā, ka /pers. D/ ir 3 nepilngadīgi bērni, savu iespēju ietvaros attiecīgi ilgstoši atbildētāja /pers. F/ palīdzēja maksāt aizdevumu, pārskaitot ik mēnesi nepieciešamo summu konta turētājai /pers. D/.

2011.gadā, kad VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" vienpusēji izbeidza līgumu un iesniedza prasību tiesā pret aizņēmējiem, t.sk., pret /pers. F/, viņa noskaidroja, ka ir nevis galvinieks kā domāja, bet tāds pats aizņēmējs kā /pers. D/ un /pers. E/, kam kategoriski nevar piekrist sekojošu iemeslu dēļ.

Kopš 2003.gada 18.marta atbildētāja /pers. F/ ir otrās grupas invalīds sakarā ar redzes trūkumu, invaliditāte noteikta bez atkārtota izmeklēšanas termiņa, kas nozīmē, ka jau 2003.gadā ārstu komisija konstatēja tādu redzes stāvokli, kas nav ārstējams un uzlabojams nākotnē. /pers. F/ diezgan slikti redz, bet lasīt bez papildus palīglīdzekļiem nevar vispār.

Ar Latvijas Neredzīgo biedrības Rēzeknes teritoriālās organizācijas valdes 2013.gada 21.maija izziņu apstiprināts, ka /pers. F/ ir smagas pakāpes redzes zudums un ir pieteikta tiflotehnika- elektroniski palielinošā ierīce, kuru viņa gaida no 2010.gada, tāpēc ir pieteikta palielinājuma lupa- 20 reižu palielinājums ar apgaismojumu, kura tiks izdalīta 2013.gada otrajā pusē. Sakarā ar to uzskatāms, ka līgums no prasītājas puses tika parakstīts svarīgas maldības un viltus ietekmē.

Civillikuma 1447.pants noteic, ka, ja par darījuma šķiru noticis pārpratums, tā ka viens dalībnieks domājis, ka noslēdz citu līgumu nekā tas, kādu domājis otrs, tad līdzēji nav vienojušies, maldība uzskatāma par svarīgu un tādēļ darījums nav spēkā.

Tiesību doktrīnā atzīts „...šajā gadījumā (Civillikuma 1447.panta pirmais teikums) notiek līguma dalībnieku abpusēja maldība. Jēdziens „darījuma šķira" nozīmē darījuma veidu, piemēram, darījuma šķiras ir sajauktas, ja viena puse dod naudu glabājumā, bet otra puse uzskata, ka nauda tiek aizdota. Likumdevējs maldību par darījuma šķiru ir atzinis par svarīgu tāpēc, ka atšķirīgiem darījumiem ir atšķirīgas tiesiskās sekas. Ja katra

līdzēja griba ir vērsta uz atšķirīgu tiesisko seku iestāšanos, tad līgums nav noslēgts un līdz ar to nevar būt spēkā (K.Balodis. Ievads civiltiesībās. Apgāds Zvaigzne ABC, 2007, 254.lpp.).

/pers. F/, atsaucoties uz Civillikuma 1459.pantu, norādīja, ka juridiskajā literatūrā atzīts, ka viltus rezultātā personai tiek radīts nepareizs priekšstats par darījuma priekšmetu, saturu, kā arī tādiem apstākļiem, kuri bija nozīmīgi apmānītai pusei, slēdzot darījumu. Viltus var izpausties kā nepareizu ziņu sniegšana, faktu sagrozīšana vai arī to noklusēšana (S.Rudāns. Saistību tiesību komentāri. VI. Viltus. „Jurista vārds"16.01.2007., Nr.3).

Lietā pastāv visi nosacījumi, lai prasītāja varētu piemērot Civillikuma 1683.panta noteikumus un piedzīt parāda summu no atbildētājiem /pers. D/ un /pers. E/, papildus ņemot vērā sekojošo.

Līguma nodrošinājumam tika nostiprinātas divas hipotēkas– /pers. F/ piederošajam dzīvoklim /adrese A/, un nopirktajam uz /pers. D/ vārda dzīvoklim /adrese B/.

Norāda, ka ar Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas tiesneses 2012.gada 28.jūnija lēmumu ir apstiprināts nekustamā īpašuma– dzīvokļa īpašuma /adrese B/, 2012.gada 22.maija izsoles akts. No lēmuma satura izriet, ka prasītājas pilnvarniece SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" piekrita dzīvokļa atsavināšanai, neskatoties uz to, ka pirmā hipotēka dzīvoklim ir nostiprināta VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" labā saskaņā ar 2007.gada 12.marta aizdevuma līgumu. Līdz ar to dzīvoklis tika pārdots SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", bet izsoli rīkoja zvērināta tiesu izpildītāja A.Kuprijanova saistībā ar citiem nesaistītiem ar VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" /pers. D/ parādiem.

Šāda darbība nozīmē, ka kreditors apzināti samazināja izsniegtā aizdevuma un sniegtās prasības 32029,83 EUR nodrošinājuma apjomu, atstājot tikai /pers. F/ dzīvoklim nostiprināto hipotēku. Kaut no vienas puses VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" bija tiesīga atļaut atsavināt piederošo /pers. D/ dzīvokli, tomēr, šāda rīcība neatbilst Civillikuma 1.pantā noteiktajam principam.

Dzīvoklis /adrese A/ ir /pers. F/ vienīgā dzīvesvieta, cits nekustamais vai vērtīgs kustamais īpašums viņai nepieder, pati viņa ir otrās grupas invalīde un saņem ik mēnesi pensiju 238,84 EUR.

/pers. F/, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1440., 1445., 1447., 1461., 1451., 1459.pantu, lūdza atzīt par spēkā neesošu 2007.gada 12.martā noslēgto ar /pers. F/ aizdevuma līgumu Nr.135396/01; dzēst VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" labā nostiprināto hipotēku nekustamajam īpašumam- dzīvokļa īpašumam /adrese A/.

VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" pilnvarotās pārstāve SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" 2013.gada 4.oktobrī tiesā iesniedza paskaidrojumus par pretprasību, norādot, ka tā ir nepamatota un noraidāma.

Aizdevuma līguma 1.punktā ir nodibināta aizņēmēju /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ solidāra atbildība atbilstoši Civillikuma 1670., 1672. un 1683.panta noteikumiem, kad no vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, un kreditors var pēc sava ieskata prasīt visas saistības

izpildījumu no visiem kopparādniekiem. Vienošanās par to, ka /pers. F/ būtu atbrīvota no solidāras saistības izpildījuma, noslēgta nav.

Atbilstoši Civillikuma 1458.pantam, maldība jāpierāda tam, kas uz to atsaucas. Pierādījumi tam, ka /pers. F/ būtu maldināta no bankas puses, iesniegti nav. Tas apstāklis, ka atbildētāja /pers. F/ parakstījusi aizdevuma līgumu nelasot, domājot, ka tas ir galvojuma līgums, kā tas ir norādīts pretprasībā, nevar tikts atzīts par spēkā neesošu pamatojoties tikai uz atbildētājas /pers. F/ iebildumiem. Savukārt iebildumi neaptur tiesisko seku iestāšanos.

Norāda, ka aizdevuma līgumu ir parakstījušas pilngadīgas un rīcībspējīgas personas, kuras apzinājās savu rīcību, līdz ar to tika izteikts visu darījuma dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Saskaņā ar Civillikuma 1440.pantu, darījuma spēkā esamībai ir vajadzīgs, lai šī griba būtu veidojusies brīvi - bez maldības, viltus vai spaidiem. Pretprasības pieteikumam nav pievienoti pierādījumi, kas apliecinātu, ka /pers. F/ būtu maldināta vai pret viņu būtu izmantots viltus. Tādējādi banka uzskata, ka solidāro aizņēmēju savstarpējās attiecības nevar ietekmēt aizdevuma līguma spēku un bankas tiesības uz aizdevuma atmaksu. Turklāt kā apliecina paskaidrojumiem klāt pievienotā 2009.gada 5.oktobra /pers. F/ iesnieguma kopija, /pers. F/ ir apzinājusies no aizdevuma līguma uzņemtās saistības.

No aizdevuma līguma izrietošo iespējamo prasījumu nodrošināšanai tika nostiprināta hipotēka ar pirmā prasījuma tiesībām uz /pers. F/ piederošo nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese A/, kā arī hipotēka ar pirmā prasījuma tiesībām uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/.

/pers. D/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese B/, 2012.gada 22.maijā tika rīkota izsole. Pamatojoties uz 2012.gada 28.jūnija lēmuma norakstu civillietā Nr.C03023612, SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" ir reģistrējusi savas īpašuma tiesības uz bankai no 2007.gada 12.marta aizdevuma līguma saistību nodrošināšanai ieķīlāto nekustamo īpašumu /adrese B/. Ņemot vērā, ka iepriekš minētā izsole tika rīkota, pamatojoties uz trešās personas pieteikumu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 628.panta 2.[1]daļu nauda ir ieskaitīta zvērināta tiesu izpildītāja depozīta kontā un uzglabājama līdz izpildu dokumenta iesniegšanai. Savukārt minētajā iesniegumā banka arī norādījusi, ka parāda summa attiecībā pret atbildētājiem ir samazināma tikai pēc izpildu dokumenta iesniegšanas zvērinātam tiesu izpildītām, kurš minētajā lietā vēl nav izsniegts. Iepriekš minētā izsole ir rīkota atbilstoši Civilprocesa likuma noteikumiem, sūdzības minētajā lietā netika iesniegtas.

Ņemot vērā, ka no aizdevuma līguma izrietošās saistības ir nodrošinātas ar /pers. F/ piederošo nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese A/, savukārt parādsaistības, kas izriet no iepriekš minētā aizdevuma līguma nav atmaksātas, hipotēkas dzēšanai nav pamata.

Ar Ludzas rajona tiesas tiesneses 2013.gada 25.septembra lēmumu prasītāja VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" ir aizstāta tiesību pārņēmēju SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra".

Ar Ludzas rajona tiesas 2014.gada 18.februāra spriedumu SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" prasība apmierināta pilnīgi, bet pretprasība noraidīta.

Tiesa no /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" labā solidāri piedzina parādu 32 029,83 EUR, likumiskos procentus 189,06 EUR, tiesas izdevumus 792,16 EUR, bet valsts labā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumus 32,75 EUR.

Tiesa noteica prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus- 6% gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas 26 724,78 EUR apmērā par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma nosacījumus procentu pieauguma aprobežojumam.

Tiesa secināja, ka aizdevuma līguma noslēgšana starp pusēm notikusi bez maldības un viltus ietekmes. /pers. F/ nepierādīja, ka, parakstot līgumu, notikusi svarīga maldība Civillikuma 1441., 1444., 1445.pantu izpratnē, līdz ar to tiesai nebija pamata atzīt, ka iestājušies Civillikuma 1447.pantā norādītās sekas un darījums atzīstams par spēkā neesošu.

Tiesa atzina, ka 2007.gada 12.marta aizdevuma līguma 1.punktā ir nodibināta atbildētāju solidāra atbildība atbilstoši Civillikuma 1670., 1672., 1683.panta noteikumiem, tādējādi prasītājai ir tiesības no aizdevuma līguma izrietošo parāda summu piedzīt solidāri no visiem aizņēmējiem.

Attiecībā uz /pers. F/ norādīto, ka viņa naudu reāli nav saņēmusi, tiesa norādīja, ka atbildētāja nav ievērojusi, ka aizdevumu izsniedz kredītiestāde un ne vienmēr ir nepieciešama naudaszīmju nodošana aizņēmējam. Aizdodamā summa uzskatāma par saņemtu arī tad, kad tā ieskaitīta aizņēmēja kontā.

Tiesa konstatēja, ka aizdevuma līguma saņemšanas kārtība tika ievērota, prasītāja ir izpildījusi aizdevuma summas izsniegšanas saistības, pārskaitot aizdevumu uz /pers. D/ kontu, savukārt atbildētāji nav izpildījuši savas līgumsaistības pret prasītāju, līdz ar ko atbildētājiem radās maksājuma parādi. Pēdējais maksājuma aizdevuma atmaksai veikts 2010.gada 10.februārī.

Tiesa uzskatīja, ka līgumā noteiktais līgumsods 30% gadā no kavētā maksājuma gadā, nav uzskatāms par nesamērīgu un netaisnīgu.

Ludzas rajona tiesa konstatēja, ka atbilstoši parāda aprēķinam neizpildītās saistības, kas izriet no aizdevuma līguma ir 32 029,83 EUR, ko veido līgumsods par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem par laika periodu no 2010.gada 10.februāra līdz 2011.gada 10.oktobrim ir 1 046,51 EUR, kavētiem procentiem par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 20.septembra līdz 2011.gada 19.septembrim ir 3 636,92 EUR, procentiem par aizdevuma izmantošanu par laika periodu uz 2011.gada 10.oktobri ir 104,67 EUR, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma uz 2011.gada 10.oktobri ir 25 029,47 EUR, līgumsods par kavēto pamatsummu par laika periodu no 2011.gada 10.februāra līdz 2011.gada 10.oktobrim ir 516,96 EUR, kavētie pamatsummas maksājumi 1 695,31 EUR.

Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1278., 1286.pantu, norādīja, ka no aizdevuma līguma izrietošās saistības nodrošinātas ar /pers. F/ piederošo nekustamo īpašumu- dzīvokļa īpašumu /adrese A/, parādsaistības nav atmaksātas, līdz ar to nav pamata dzēst bankas labā nostiprināto hipotēku minētajam nekustamajam īpašumam.

Ludzas rajona tiesa secināja, ka prasītāja pamatoti ir aprēķinājusi likumiskos procentus no parāda pamatsummas 26 724,78 EUR par laika periodu no 2011.gada 11.oktobra līdz /datums/189,06 EUR, kas piedzenami prasītājas labā solidāri no atbildētājiem.

Tiesa konstatēja, ka, piekrītot /pers. D/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese B/, uz kura aizdevuma nodrošināšanai ir nostiprināta hipotēka ar

pirmā prasījuma tiesībām, prasītāja ir izmantojusi tiesības atļaut atsavināt minēto dzīvokli izsolē, kas tika rīkota uz cita kreditora pieteikuma pamata, un šajā gadījumā iestājās Civilprocesa likuma 628.panta 2.[1]daļā norādītās sekas. Minētais nenodod pamatu pretprasībā norādītajam secinājumam, ka prasītāja rīcība neatbilst Civillikuma 1.pantā noteiktajam par tiesību izlietošanu un pienākumu pildīšanu pēc labas ticības.

Tiesa uzskatīja, ka ir likumīgs pamats noteikt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus- 6% gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

Apelācijas sūdzību par pirmās instances tiesas spriedumu iesniedza /pers. F/, norādot, ka spriedums tiek pārsūdzēts daļā par parāda piedziņu no /pers. F/ un pretprasība.

Norāda, ka tiesa nav ievērojusi Civilprocesa likuma 97.panta noteikumus par pierādījumu novērtēšanu.

Tiesa nav devusi juridisko novērtējumu viņas izteikumam, kas bija vērsts uz galvojuma līguma noslēgšanu, nevis uz aizdevuma līguma noslēgšanu un aizdevuma saņemšanu.

Norāda, ka uztur visus pretprasībā norādītos apstākļus. Lūdz noraidīt prasību daļā pret /pers. F/ un apmierināt pretprasību.

SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" 2014.gada 24.aprīlī tiesā iesniedza paskaidrojumus par apelācijas sūdzību, norādot, ka tā ir nepamatota un noraidāma.

/pers. F/ aizdevuma līgumu ir parakstījusi kā solidāra aizņēmēja. Pamatoti pirmās instances tiesa spriedumā norādīja, ka atbildētāja nav pierādījusi, ka, parakstot līgumu, ir notikusi svarīga maldība Civillikuma 1441., 1444., 1445.pantu izpratnē, līdz ar to nav pamata atzīt, ka iestājušās Civillikuma 1447.pantā norādītās sekas un darījums atzīstams par spēkā neesošu.

Norāda, ka uztur savus paskaidrojumus, ka tika sniegti attiecībā uz pretprasību. Lūdz apelācijas sūdzību noraidīt un atstāt negrozītu pirmās instances spriedumu.

Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzējas pilnvarota pārstāve /pers. M/ apelācijas sūdzību uzturēja pēc jau norādītajiem motīviem un lūdza noraidīt prasību pret /pers. F/ un apmierināt pretprasību.

Prasītājas pilnvarotais pārstāvis /pers. V/ apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja prasību pret /pers. F/, jo pārējie atbildētāji nav pārsūdzējuši pirmās instances tiesas spriedumu, sakarā ar ko spriedums par parāda piedziņu no /pers. D/ un /pers. E/ ir stājies likumīgā spēkā. Lūdza noraidīt pretprasību pēc jau lietas iztiesāšanas gaitā norādītajiem argumentiem.

/pers. E/ uz tiesas sēdi neieradās, par neierašanās iemesliem tiesai arī nav paziņojis. Ņemot vērā to, ka par tiesas sēdi /pers. E/ ir paziņots Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā, tiesa nolēma viņa neierašanās iemeslus atzīt par neattaisnojošiem un lietu skatīt bez viņa klātbūtnes.

Motīvu daļa

Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, novērtējot rakstveida pierādījumus lietā, Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota, prasība par parāda piedziņu no /pers. F/ apmierināma, bet pretprasība par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka Ludzas rajona tiesas 2014.gada 18.februāra spriedumā ietvertais pamatojums ir pilnībā pietiekams, sakarā ar ko apelācijas instances tiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai.

Latgales apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzībā nepamatoti norādīts, ka pirmās instances tiesa nav novērtējusi vispār, vai ir nepareizi novērtējusi kādus pierādījumus lietā, jo pēc būtības apelācijas sūdzībā atkārtojas pretprasībā minētie argumenti, kuriem pirmās instances tiesa ir devusi savu novērtējumu un taisījusi likumīgu spriedumu par prasības apmierināšanu un pretprasības noraidīšanu.

Tā no lietas materiāliem ir redzams, ka valsts AS „Latvijas Hipotēku un zemes banka" kā aizdevuma devēja un /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ kā aizņēmēji 2007.gada 12.martā noslēdza aizdevuma līgumu. Saskaņā ar šo līgumu prasītāja izsniedza atbildētājiem aizdevumu 28 500 EUR dzīvokļa /adrese B/, iegādei, kas sastāv no hipotekārā aizdevuma 18 750,00 EUR un patēriņa aizdevuma 9750 EUR. Aizdevuma summa tika pārskaitīta aizdevuma līgumā noteiktajos termiņos un kārtībā divos maksājumos uz /pers. D/ kontu.

Aizdevuma atmaksas kārtība un termiņi tika noteikti aizdevuma līguma 15. un 16.punktā.

Saskaņā ar kredīta līguma 7.punktu aizņēmēji apņēmās maksāt procentus par aizdevuma lietošanas atvēlējumu, kā arī aizņēmēji saskaņā ar kredīta līguma noteikumiem apņēmās maksāt līgumsodu 36 % gadā par termiņā neveiktu procentu vai pamatsummas maksājumu.

Kredīta līgumā par hipotekārā aizdevuma atmaksāšanas beigu termiņu noteikts 2032.gada 20.februāris, bet patēriņa aizdevuma- 2017.gada 20.februāris.

Saistību izpildes nodrošinājumam tika nodibinātas hipotēkas ar pirmā prasījuma tiesībām uz atbildētājai /pers. F/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/ un atbildētājai /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese B/.

Līdz 2010.gada 10.februārim aizņēmēji pildīja savas saistības un nevienam no viņiem, tajā skaita arī /pers. F/ nebija šaubu, ka ir notikusi maldība par darījuma veidiem, jo nekādi iebildumi par to netika izvirzīti.

Pirmās instances tiesa ir pamatoti secinājusi, pušu starpā tika nodibinātas tiesiskās attiecības. Saskaņā ar noslēgto aizdevuma līgumu puses ir vienojušās par līguma būtiskajām sastāvdaļām: aizdevuma summu, tā atdošanas kārtību un termiņiem, nosakot aizdevuma galīgā norēķina dienu.

Atbildētāja /pers. F/ iesniegtajā pretprasībā lūdza atzīt 2007.gada 12.marta aizdevuma līgumu par spēkā neesošu daļā, jo līgumu parakstīja svarīgas maldības dēļ un viltus ietekmē, jo vēlējās noslēgt galvojuma līgumu. Pārbaudot tiesas sēdē visus pretprasības iesniedzēja un tās pārstāves izteiktos argumentus, pirmās instances tiesa ir pamatoti secinājusi, ka tie neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un ir pretrunā ar pašas /pers. F/ rīcību.

No aizdevuma līguma teksta nepārprotami izriet, ka atbildētāja /pers. F/ līgumu parakstīja kā solidāra aizņēmēja. Tiesai nav pamata apšaubīt,

ka vārdu „aizņēmēja" /pers. F/ varēja interpretēt savādāk. Līguma 1.punktā ir norādīti trīs aizņēmēji– /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/ un visas trīs fiziskās personas ir nosauktas vienādi. Līguma parakstu daļā ir visu trīs minēto aizņēmēju paraksti.

Saskaņā ar Civillikuma 1431.pantu, akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bija zināms un ja viņam tajā tiesiskajā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība.

Vispārpieņemts ir uzskats, ka jebkurā gadījumā paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu. (*Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcija; 40.lpp.).*

Minēto aizdevuma līgumu ir parakstījušas pilngadīgas un rīcībspējīgas personas, kuras apzinājās savu rīcību, līdz ar to tika izteikts visu darījuma dalībnieku saskanīgs gribas izteikums.

Civillikuma 1432.pants noteic, kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vēlāk savu piekrišanu ierobežot. Minētās tiesību normas tieši reglamentē gribas izteikumu pie akta, kas ir saistošas atbildētājiem.

Apstrīdēto aizdevuma līgumu pašrocīgi ir parakstījis pati atbildētāja, neizdarot tajā nekādas atrunas. Aizdevuma līguma saturs ir skaidrs un nepārprotams, kā arī tā nosaukums precīzi norāda uz līguma veidiem

Saskaņā ar Civillikuma 1440.pantu darījuma spēkā esamībai ir vajadzīgs, lai šī griba būtu veidojusies brīvi – bez maldības, viltus vai spaidiem.

Darījuma spēkā esamību pirmās instances tiesa ir apspriedusi arī šajā aspektā, kas ir viens no galvenajiem apelācijas sūdzības argumentiem.

Maldība, kā tas izriet no Civillikuma 1441.panta satura, ir darījuma dalībnieka nepareizs, īstenībai neatbilstošs priekšstats par apstākļiem, kas saistīti ar darījuma priekšnoteikumiem, saturu, tiesiskajām sekām, un tā var rasties, piemēram, informācijas trūkuma vai šīs informācijas kļūdainas izpratnes dēļ. Saskaņā ar Civillikuma 1458.pantu, maldība jāpierāda tam, kas uz to atsaucas.

Saskaņā ar Civillikuma 1459.pantu, viltus ir otras personas prettiesīgs maldinājums, lai viņu piedabūtu izdarīt viņas interesēm pretēju darbību vai atturēties no tās.

/pers. F/ veselības stāvoklis nav bijis par pamatu kļūdīties par darījuma veidiem, jo viņai ir bijusi griba slēgt darījumu ar prasītāju un uzņemties saistības. Atbildētājai, esot apveltītai ar Civillikuma 1405.pantā norādītām darījuma dalībnieka spējām, proti, tiesībspēju un rīcībspēju, apzinoties savus veselības stāvokļa trūkumus, nebija objektīvu šķēršļu darījuma noslēgšanai pilnvarot pārstāvi un izmantot visas iespējas rūpīgi un pamatīgi iepazīties ar aizdevuma līgumu pirms to parakstīt un uzņemties konkrētas saistības. Gadījumā, ja atbildētāja /pers. F/ nav iepazinusies ar līgumu, pirms to parakstīja, tad tā nav uzskatāma par maldību, bet gan vieglprātību, kā to pamatoti atzinusi pirmās instances tiesa.

Pretprasības iesniedzēja nav pierādījusi, ka līdzatbildētāji kopā ar bankas darbinieku būtu ar viltu piedabūjuši viņu noslēgt attiecīgu darījumu. Tiesa atzīst par pierādītu, ka /pers. F/ apzinājās ar viņas parakstīto līgumu uzņemto saistību patieso dabu. Minēto apstākli pierāda pašas pretprasības iesniedzējas faktiskā rīcība, jo viņa pēc līguma noslēgšanas ilgstošā laikā posmā rīkojās kā aizņēmēja un veica regulārus maksājumus aizdevuma atmaksai, kā arī vērsās pie kreditora ar lūgumiem par mēnesī maksājamās aizdevuma summas samazināšanu. Bez tam, tikai pēc prasības pieteikuma par parāda piedziņu iesniegšanas tiesā, atbildētāja iesniedza pretprasību par aizdevuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu. Šāda rīcība nav atzīstama par attaisnojamu rīcību apstākļos, kad notikusi maldība, vai kāds bija spiests noslēgt darījumu viltus ietekmē. Minētās darbības norāda uz to, ka maldība par darījumu veidiem nav notikusi.

Ņemot vērā to, ka aizdevuma līguma teksts ir nepārprotams, tas nav interpretējams savādāk, nekā ir uzrakstīts. No līguma teksta skaidri saprotamas pušu pielīgtās tiesības un pienākumi, secināms, ka darījums noticis bez maldības un viltus ietekmes. /pers. F/ nav pierādījusi, ka parakstot līgumu, notikusi svarīga maldība Civillikuma 1441., 1444., 1445.pantu izpratnē. Tiesai nav pamata atzīt, ka iestājušās Civillikuma 1447.pantā norādītās sekas un darījums atzīstams par spēkā neesošu, daļā pret /pers. F/.

Aizdevuma ieskaitīšana viena aizņēmēja kontā nav vērtējama tādā veidā, kā to interpretē pretprasības iesniedzēja. Aizdevuma līguma 10.punktā puses vienojušās, ka konta turētājs ir /pers. D/, sakarā ar ko nauda arī tika ieskaitīta viņas kontā un turpmākā aizdevuma izmantošana ir aizņēmēju ziņā, ņemot vērā aizdevuma izsniegšanas mērķi.

Ņemot vērā to, ka līgumā puses vienojās par solidāru atbildība Civillikuma 1670., 1672., un 1683.panta izpratnē, kad vairākiem parādniekiem katram ir pienākums visu izpildīt, un kreditors var pēc sava ieskata prasīt visas saistības izpildījumu no visiem kopparādniekiem, pirmās instances tiesa ir pamatoti no aizdevuma līguma izrietošo parāda summu piedzinusi solidāri no visiem aizņēmējiem. Aizdevuma izsniegšanas kārtība un tā izmantošana noteikta aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 1.-9.7.punktos.

Pārskaitot aizdevuma summu, ko apstiprina arī lietas materiāli, prasītāja ir izpildījusi aizdevuma līguma nosacījumus par aizdevuma summas izsniegšanu, tāpēc prasītāja tiesīga saņemt izpildījumu no atbildētājiem, kas bija izteikuši savu gribu nodibināt solidāru saistību pret prasītāju atbilstoši Civillikuma 1670.pantam, jo saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Kā jau tika minēts, aizdevums atzīstams par izsniegtu un šāda bankas rīcība ir saistoša visiem atbildētājam, kuri vienojās par naudas ieskaitīšanu vienā no atbildētāju kontiem. Lietā nepastāv strīds, ka nauda tika izmantota dzīvokļa iegādei, kam /pers. F/ ir piekritusi un kādu laika posmu pat veikusi maksājumus aizdevuma atmaksāšanai.

Lietas iztiesāšanas gaitā nav apstiprinājušies apelācijas sūdzības motīvi, ka bankas darbiniece maldinājusi atbildētāju par līguma veidiem un ar viltus tika noslēgts aizdevuma līgums, nevis galvojuma līgums. Arī /pers. D/ paskaidrojumi apelācijas instances tiesā nav apstiprinājušies ar citiem pierādījumiem lietā un nav atzīstami par pierādījumiem Civilprocesa likuma 104.panta pirmās daļas izpratnē.

Ņemot vērā minēto, tiesa neatrod likumīga pamata aizdevuma līguma atzīšanai par spēkā neesošu, daļā pret /pers. F/, sakarā ar ko pretprasība ir noraidāma pilnīgi.

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam, aizdevuma līgums ir zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietas, turklāt atbilstoši 1943.pantam aizņēmējam ir pienākums atdot tādu pašu summu, kādu viņš saņēmis, ievērojot Civillikuma 1946.panta pirmās daļas nosacījumus.

Apelācijas sūdzībā atbildētāja atsaucas uz Civillikuma 1683.pantu par saistības izpildījumu, bet šajā likuma normā ir noteiktas kreditora tiesības, nevis pienākums pēc sava ieskata prasīt visas saistības izpildījumu no visiem vai tikai no dažiem kopparādniekiem, vai arī tikai no viena, bet, ja prasījuma priekšmets ir dalāms, tad viņš, ja vēlas, var prasīt arī tikai tā daļu. Konkrētajā gadījumā kreditors nolēma vērsties pret visiem atbildētājiem un prasīt piedzīt parādu solidāri, un šāds prasījums atzīstams par likumīgu un pamatotu.

Tiesa atzīst par pierādītu, ka atbildētāji nav izpildījuši savas saistības, kas izriet no aizdevuma līguma, neievēroja maksājumu grafiku, līdz ar ko atbildētājiem rādās maksājumu parāds. Pēdējais maksājums aizdevuma atmaksai veikts 2010.gada 10.februārī.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma Nr.135396/01 Pielikuma Nr.1 „Aizdevuma līguma vispārējie noteikumi" 65.punktu „Aizņēmējam pilnībā un saskaņā ar aizdevuma līgumā un šajos noteikumos noteikto kārtību un termiņiem jāatmaksā aizdevums, kā arī citi maksājumi, kas veicami saskaņā ar aizdevuma līgumu."

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Prasītājai ir bijis pietiekošs pamats vienpusēji izbeigt aizdevuma līgumu un pieprasīt nekavējošu izsniegtās aizdevuma pamatsummas, procentu, līgumsoda un citu maksājumu atmaksu.

Prasītāja 2011.gada 14.oktobrī nosūtīja atbildētājiem vēstuli par vienpusējas izbeigšanas tiesības izmantošanu, jo atbildētāji neveica maksājumus grafikā noteiktos termiņos, līdz ar ko iestājies parādnieka nokavējums Civillikuma 1652.panta 3.punkta izpratnē.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu. Civillikuma 1757.pants noteic, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Konkrētajā gadījumā par procentu apmēru puses vienojās līguma 7.punktā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pamet ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Aizdevuma līguma 20.punktā tika pielīgts līgumsods 30% apmērā gadā par termiņā neveiktu procentu un/vai pamatsummas maksājumu.

Pirmās instances tiesa ir pamatoti atzinusi, ka atbildētāji nav pildījuši saistības par aizdevuma atmaksu un atbilstoši parāda aprēķinam neizpildītās saistības, kas izriet no aizdevuma līguma ir 32 029,83 EUR apmērā, ko veido līgumsods par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem par laika periodu no 2010.gada 10.februāra līdz 2011.gada 10.oktobrim 1046,51 EUR, kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 20.septembra līdz 2011.gada 19.septembrim 3636,92 EUR, procenti par aizdevuma izmantošanu uz 2011.gada 10.oktobri 104,67 EUR, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma uz 2011.gada 10.oktobri 25 029,47 EUR, līgumsods par kavēto pamatsummu par laika periodu no 2010.gada 10.februāra līdz 2011.gada 10.oktobrim 516,96 EUR, kavētie pamatsummas maksājumi 1 695,31 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1278.pantu, ķīlas tiesība ir tāda tiesība uz svešu lietu (841.p.), uz kuras pamata šī lieta nodrošina kreditoram viņa prasījumu tādā kārtā, ka viņš var no tās dabūt šā prasījuma samaksu. Saskaņā ar Civillikuma 1286.pantu, ķīlas tiesība paliek spēkā tik ilgi, kamēr pilnīgi apmierināts kreditors, kuram tādēļ ķīla atbild pēc daļas samaksas arī par vēl nesamaksāto parāda daļu.

Atsaucoties uz Civillikuma 1278.,1286.pantu, Ludzas rajona tiesa pamatoti ir secinājusi, ka no aizdevuma līguma izrietošās saistības nodrošinātas ar /pers. F/ piederošo nekustamo īpašumu, bet parādsaistības nav atmaksātas, sakarā ar ko nav pamata dzēst bankas labā nostiprināto hipotēku šim nekustamajam īpašumam, kā tas tiek lūgts pretprasībā.

Pirmās instances tiesa ir pamatoti secinājusi, ka prasītājas ir bijušas tiesības piekrist nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese B/, kadastra Nr./numurs B/, izsolei, kas tika rīkota uz cita kreditora pieteikuma pamata, jo šajā gadījumā iestājas Civilprocesa likuma 628.panta 2.[1] daļā norādītās sekas un izsolē atgūtie naudas līdzekļi tiks novirzīti hipotekāra kreditora prasījuma dzēšanai. Prasītājas rīcībā nav saskatāms Civillikuma 1.panta normu pārkāpums, jo konkrētajā strīdā savus pienākumus pēc labas ticības nepilda atbildētāji, nepildot līguma saistības, nevis prasītāja.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas […] lietošanas atvēlējumu.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu, tiesa norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot to apmēru.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Apelācijas instances tiesa secina, ka pirmās instances tiesa ir atbilstoši likuma prasībām piedzinusi likumiskos procentus no parāda pamatsummas par laika periodu no atkāpšanās no līguma dienas līdz prasības pieteikuma sastādīšanai 189,06 EUR apmērā, piedzenot tos solidāri no atbildētājiem. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 2014.[1]pantu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) nosakāmas prasītājas tiesības saņemt 6% gadā apmērā no neatmaksātās parāda pamatsummas. Procentu pieauguma aprobežojums paredzēts Civillikuma 1763.pantā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājiem vienādās daļās, nevis solidāri, kā to ir nepamatoti noteikusi pirmās instances tiesa, prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 792,15 EUR apmērā, tajā skaitā valsts nodeva 734,81 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 57,34 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1672.pantu solidārās saistības nodibina ar līgumu, testamentu vai likumu. Konkrētajā gadījumā atbildētāju solidāru atbildību nodibina Civillikuma 1699.pants. Lietas dalībnieku solidāru atbildību daļā par tiesas izdevumu piedziņu Civilprocesa likums nenodibina, sakarā ar ko tie ir piedzenami no atbildētājiem vienādās daļās.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu no atbildētājiem valsts ienākumos vienādās daļās

piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 51,35 EUR apmērā, kuru faktiskais apmērs pārsniedz prasītājas iemaksāto.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, atbildētājiem nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432-434.pantu Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda

apmierināt pilnīgi sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" prasību.

Piedzīt solidāri no /pers. D/, personas kods /personas kods/, /pers. E/, personas kods /personas kods/, /pers. F/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", reģistrācijas Nr.40003426895, labā parādu 32 029,83 *euro*, tajā skaitā līgumsodu par laika periodu no 2010.gada 10.februāra līdz 2011.gada 10.oktobrim 1046,51 *euro*; procentus par aizdevuma izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 20.septembra līdz 2011.gada 19.septembrim 3636,92 *euro*, procentus par aizdevuma izmantošanu līdz 2011.gada 10.oktobrim 104,67 *euro*, neatmaksātā aizdevuma pamatsummu uz 2011.gada 10.oktobri 25 029,47 *euro*, līgumsodu par kavēto pamatsummu par laika periodu no 2010.gada 10.februāra līdz 2011.gada 10.oktobrim 516,96 *euro,* kavētos pamatsummas maksājumus 1 695,31 *euro,* kā arī piedzīt likumiskos procentus 6% gadā par bankas kapitāla lietošanu no 2011.gada 11.oktobra līdz 2011.gada 23.novembrim 189,06 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", reģistrācijas Nr.40003426895, labā tiesas izdevumus 264,05 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", reģistrācijas Nr.40003426895, labā tiesas izdevumus 264,05 *euro* apmērā

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", reģistrācijas Nr.40003426895, labā tiesas izdevumus 264,05 *euro* apmērā.

Noraidīt pilnīgi /pers. F/ pretprasību.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kas pārsniedz to samaksāto apmēru, 17,12 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kas pārsniedz to samaksāto apmēru, 17,12 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. F/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus, kas pārsniedz to samaksāto apmēru, 17,12 *euro* apmērā.

Noteikt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra", reģistrācijas Nr.40003426895, tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas 26 724,78 *euro* apmērā par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), ievērojot Civillikuma nosacījumus procentu pieauguma aprobežojumam.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami Tiesu administrācijas kontā Nr.LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, kods TRELLV22, un dokumenta oriģināls iesniedzams Latgales apgabaltiesā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Latgales apgabaltiesā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 9.oktobra.

Sēdes priekšsēdētāja tiesnese A.Šilova

Tiesnese I.Tabore

Tiesnese S.Vasiļevska